

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Octombrie v. 1885 Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual pe lângă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fâșiile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului „Tribuna“.

Sibiu, 27 Septembrie st. v.

Ciudați oameni mai sunt Maghiarii pe lumea aceasta.

Când Românii vor să înalțe rugăciuni în biserici pentru Horia și Cloșca sau parastas pentru cei patruzeci mii martiri, căduți în 1848 și 1849 pentru tron și patrie, se vede ce răfoală pe diarele maghiare și pe organele politice, cari ați tot maghiare sunt. Diarele strigă după procurori și în limba fiecărui clopot dela biserica românească ved un agitator contra „ideei de stat“. De aceea poliție, gendarmerie se pune în mișcare, ca să încuie bisericile, eventual să-i tîrască pe preoți dela altare și pe credincioși să-i alunge din biserici, fie chiar și în ziua Duminecii.

Când vine șese Octombrie, cincisprezece Martie, al lor — o atunci e cu totul altă căciulă. Atunci catedralele Maghiarilor sunt deschise, îmbrăcate în doliu. Preoțimea lor înaltă cetesce misse și rugăciuni cu solemnitate rară pentru cei judecați ca rebeli la moarte. Junimea universitară și reuniunile de cântări cântă. Diarele? Să mai întrebăm? Scriu articole pe întrecute. Diare, nu numai oficioase, am pute dice, semioficiale, merg în serierile lor așa de departe, încât aiurează. Se miră, cum de justiția maghiară mai întrebunțează la executarea făcătorilor de rele furcile fiind aceste *sfințite* prin martirii lor!!

Oamenii, cari nu știu de ce expansiune e capabil fanatismul maghiar, abia vor pute crede că așa ceva e în stare să scrie un om cu minte. Și totuși în primul articol al lui „Kolozsvári Közlöny“ nr. 220 se pot ceti cuvintele traduse din limba maghiară: „Nu vom pute nici odată cuprinde, pentru-ce justiția maghiară și după aceste, întrebunțează furcile la executarea făcătorilor de rele?“

Dar' fanaticii acestia nu agitează. Numai Românii agitează, când îi pomenesc pe morții lor.

Departa de noi se voim a căde și noi în greșeala Maghiarilor. Le sînt scumpi morții lor, roage-se pentru ei, serbeze-i cu cântări și cu articole de diare. De loc n'are aceasta să ne supere. Din contră ne-ar plăce când ne-am pute ruga împreună pentru cei ce au trebuit să-și jertfească viața, chiar și greșind, în serviciul patriei. Moartea în toată lumea civilisată înlătură toate diferențele. Cei ce s'au luptat cu înverșunare unii contra altora odihnesc pe vecie în unul și același mormânt acoperit cu aceleași glie de pământ, fără de a se mai certa și fără de a se mai lupta unii cu alții.

Sînt însă prea nechibzuiți compatrioții nostri maghiari. Ei nu știu se fie drepti. Mai mult: nici echitabili nu vor să fie. În egoismul lor extraordinar, ce vor ei pentru sine, nu vor și pentru alții. Ca și cum ceilalți compatrioți, dacă nu sînt Maghiari, n'ar fi oameni, n'ar ave sentimente, precum se vede, că au domniile lor, și că încă în măsură potențată.

Dacă însă față cu compatrioții lor de naționalitate nemaghiară își permit compatrioții maghiari astfel de desconsiderațiuni, un lucru n'ar fi cu cale să-și permită. N'ar trebui să uite, că ei nu numai se roagă pentru cei căduți, dar și pentru cei vii. Nu se mulțumesc nici cu atîta. Declară chiar furcile, în care se execută făcătorii de rele, de sfințite, după-ce martirii compatrioților maghiari au fost spîndurați în ele, sau legați de ele și împușcați.

Exagerațiunea aceasta lovesce în mai multe direcțiuni.

După-ce martirii lor sînt sfinți și furcile lor sfințite, martirii celorlalți compatrioți sînt anatemișati. Ceia au murit luptându-se contra dinastiei și a ordinei legale de atunci, cei din urmă luptându-se pentru amîndouă. Ce sentimente se vor produce în cei ce s'au luptat pentru tron și ordinea legală, când ved, că cei ce au fost în contra acestora, nu numai se resfață în pomenirea morților lor, dar' avînd puterea în mînă, prigonesce pe compatrioții lor și îi amenință cu închisoare, dacă îndrăsnesc baremi a se ruga pentru morții lor. Nu plămădesc ei în chipul acesta aluatul, care are să dospească slăbănogirea legăturilor, care susțin statutele?

Necuviința cea mai mare o comit compatrioții, care nu țin compt de nimica ce nu le vine la socoteală. De tot mare necuviință, care trece departe preste marginile necuviinții, comit însă compatrioții față cu autoritatea cea mai înaltă într'un stat monarhic. „Sfinții“ lor, compatrioții n'ar trebui să uite că au căzut luptînd contra tronului și dinastiei habsburgice. Noi nu pretindem să-i anatemișăm cum fac ei cu toată suflarea cîta nu este de o părere cu dînșii. Dău se-și ierte și pe dînșii! Am voi însă cu toate aceste să scim ce închipuire au ei despre respectul lor față cu persoana sacrată a regelui,

dacă cu cei ce au luptat contra dinastiei fac atîta vîlvă și cu cei ce au luptat pentru tron și dinastie batjocura de a nu suferi nici serviciu dădesc să se facă pentru odichna sufletelor lor?

Despre tema aceasta s'ar pntă dice încă foarte multe, dar' fiindcă este prea delicată, ne impunem noi înșine straje gurii sau condeiului, și le aducem numai aminte compatrioților maghiari, că nu numai ei au privilegiul de a cugeta. Cugetînd însă și alții, poate mai rece, decât dînșii, ajung și aceiași la conclusiuni și poate la conclusiuni mai juste decât compatrioții maghiari.

Compatrioții maghiari au fie și pentru aceea mai concilianți, fiindcă au puterea în mînă. Însă dacă ei, cari vor să civilizeze globul pămîntului, sînt lipsiți de acest simț de delicateță, am pretinde dela dînșii baremi ochi pentru a cunoaște situațiunile. Am pretinde ca să se scie orienta, nu după fanatismul lor, ci după trebuințele patriei.

Cu durere trebuie să mărturisim, că pentru trebuințele patriei au arătat totdeauna și arată și astăzi cel mai puțin interes. Combat însă pe cei ce se interesează de patrie cu toată vehemența.

Așa au făcut și la 1848, când pentru a-și satisface vanității de a ave regat independent și maghiar totodată, au rupt-o cu monarhia din care făcea parte și au declarat tronul Ungariei vacant.

Dacă nu erau celelalte naționalități mai prudente și se luau și ele după fantasiile maghiare, catastrofa panslavismului era deja faptă împlinită, căci regatul maghiar, care ar fi trebuit să fie o vatră de certe cu naționalitățile nemulțumite, de sigur că nu era în stare să oprească năvălirea potopului rusesc dela Nord. Ba era, ca de două-ori doi—patru, înghițit și el de marea panslavismului.

La lucruri de aceste Maghiarii nici astăzi nu se gîndesc. Marota, că ei au să fie pe socoteala lor mari, nu le ese din cap și așa dacă se deosebesc în formă, în esență ei sînt și astăzi una. Extremii sînt cu fața deschisă, guvernamentalii cu masca pe față, dar' cătră aceeași țintă aleargă ca și extremii: „cătră un regat național maghiar, independent; fără de a-și pune vredată întrebarea, dacă ar fi și harnici de a susține singuri un asemenea regat“.

Compatrioții maghiari insinuă tuturor naționalităților agitațiune. Dar' nimenea în tot regatul nu agitează atîta, cât agitează dînșii.

Căci nici una dintre naționalitățile cele multe din Ungaria nu este așa de nechibzuită ca Maghiarii, să nu vadă necesitatea unei monarhii puternice aici la porțile Orientului, și nici una nu crede ca Maghiarii, că ea singură este în stare a presta pentru Europa ceea-ce o monarhie mare este chîmătată să presteze.

Recomandăm dar' compatrioților maghiari în interesul misiunii ce are monarhia, în interesul monarhiei, al patriei și

al lor special să fie mai circumspecți, mai cu sânge rece, să se scoboare și ei pe terenul politicii practice și să nu mai țină în ferbere milioane de oameni, cari sînt dispuși pentru lucruri practice și folositoare și nu numai pentru bancheturi, toaste și csárdás-uri.

Mobilizarea trupelor noastre. În timpul din urmă toate foile aduseră sciri despre astfel de pregătiri militare, din care se poate deduce o apropiată mobilizare parțială.

Biroul de corespondențe din Viena se simte îndemnat și poate și împuternicit a desmîni toate scirile cu privire la pregătirile militare. Precum această desmînire se poate privi deosebit de interesantă, deoarece „Buda-pesther Tagblatt“ începînd dela 8 a. l. c. acolo în toate zilele trenuri militare directe spre Bosnia.

Asta e o măsură, a căreia seriozitate stă mai presus de ori-și-ce îndoială.

Revistă politică.

Sibiu, 27 Septembrie st. v.

Despre evenimentele din Peninsula Balcanică primim în toată ziua nouă sciri contradicțoare. De o parte se vorbește, că Sultanul a recunoscut pe principele Alexandru de domnitor al Rumeliei-de-Ost, și Rumelia să fie cu aceeași autonomie înestrată, pe care o posedă Bulgaria. De altă parte se scrie din Copenhaga, că Țarul se ocupă acum mai mult ca și până acum cu idea depunerii principelui Alexandru. Țarul se fi dat de priceput de repețite ori oamenilor, care îl încungiuță, că el nu e mulțumit cu mersul lucrurilor și vorbind într'un mod foarte inamicabil despre principele Alexandru, îl numesce de „un nerecunoscător“. Se dice, că acea soluțiune a crizei bulgare, care ar conveni mai bine Țarului, e crearea unei Bulgarii-mari în frunte cu un domnitor pe placul seu pe calea revisuirii tractatului dela Berlin prin un congres european. Spre aceasta Țarul ar fi inclinat să facă mai multe concesii Turciei și i-ar garanta pentru casul acesta restul proprietății. Între candidații pentru tronul marei Bulgarii, de care Rusia are mai mulți *in petto*, are să se numească la locul prim ducele de Cumberland.

Pregătirile militare ale Porții se continuă cu multă energie și tot mai tare ese la iveală tendența concentrării unui mare corp de armată la granițele Rumeliei. Se mobilizează 80 batalioane Redifi. (Reserva de cl. I). Așa se vede, că Poarta nu e în clar cu aceea, că oare de lipsă va fi sau nu o acțiune militară și e de credință, că trebuie să se pregătescă pentru toate eventualitățile. Ministerul de războiu a făcut cu considerare la posibilitatea unei campanii de earnă o mulțime de comande de încălțăminte și monturi.

O altă comunicare cu privire la evenimentele din Rumelia-de-Ost e aceea, că consultările plenipotențarilor încă n'au ajuns la nici un rezultat. Se pare deci, că nimic nu mai poate fi în clar cu starea lucrurilor în Orient. Dacă se va adevăra însă

scirea despre o înțelegere a Sultanului cu principele Alexandru, atunci ar trebui să se supună o astfel de învoială puterilor, a cărora chiamare e la toată întâmplarea limitarea aspirațiilor ulterioare în statele balcanice.

Printre o eventuală învoială a Sultanului cu principele Bulgariei însă, încă nici pe de parte nu va fi garantată pacea, pentru-că situațiunea din Sârbia va rămâne tot următoarea: Regele și guvernul sârbesc nu voiesc războiu, cu toate acestea nu pot concede, ca prin o Bulgarie mare, Sârbia să fie turtită la părete.

În ceea-ce privește atitudinea României față cu cestiunea rumeliotă, 'i-se scriu din București ziarului „Neue freie Presse“ următoarele:

„Imediat după reînvoarea ministrului Brătianu se vor ține aici consultări, spre a se statorici atitudinea României față cu situațiunea din Peninsula-Balcanică. În urma acelor ce se vorbesc despre misiunea d-lui Brătianu, aceea a fost numai o călătorie de orientare și în urma impresiunilor, pe care le-a câștigat ministrul, atitudinea României va fi deocamdată și mai de parte liniștită și așteptătoare. Se pare că România contează la aceea, că conferinței îi va succeda a stabili în Peninsula-Balcanică o astfel de stare de lucruri, care se apropie de *statul quo ante*. La început exista intențiunea de a prezenta conferinței un memorandum despre reacțiunea situațiunii schimbate din Peninsula-Balcanică asupra României. Acum se va hotărî asupra aceleia, că oare într-o adevăr se se prezenteze ori nu acest memorandum. Cestiunea mult discutată a neutralizării României sub garantarea integrității sale decâtă puterile europene, are acum cu mult mai puțini aderenți, ca mai înainte. De o parte se crede, că în momentul de față puterile ar fi mai puțin inclinate a neutraliza România, ear' de altă parte pe neutralizare nu se mai pune atâta preț, după-ce experiența de până acum a arătat, că complicațiuni nouă au slăbit într-un mod foarte esențial importanța unei astfel de neutralizări și că puterile indifferente nu sunt inclinate a se întrepune pentru aceea cu toate mijloacele.“

Din Paris se scrie, că după depeșele, ce au sosit până acum, alegerile au fost pentru republicani o amară înșelare. Lipsa de disciplină a radicalilor și a intransigenților a avut de efect, că monarhistii au făcut isbânde cu totul neașteptate. Probabil, că republicanii cu toate neisbănde lor, vor avea încă majoritatea și vorba ministrului de interne, dl Allain-Targé, se va adevăra, că republicanii au primit numai o lecție. O dovadă îmbucurătoare pentru maturitatea politică și disciplinarea poporului francez e faptul, că ordinea și liniștea nu a fost turburată nicăieri, și că poliția a putut sta cu mâinile încrucișate față cu alegerile la care luase parte în Paris numai aproape de o jumătate de milion. Cât privește special alegerile din capitală, se pare că sigure sunt alegerile celor doi miniștri Brisson

și Allain-Targé și aceea a d-lui Clémenceau. În deobște se pare, că într-un mod excepțional capitala a ales mai moderat decât provincia, pe când până acum sta în proporție inversă.

Ce urmări regretabile va avea pentru Franța trimful elementului intransigent în partida republicană, se prevede din exprimările lui Rochefort, care se pregătesc să joace un rol însemnat în noua cameră, către un corespondent al ziarului „Matin“. D. Clémenceau e, față cu șef-redactorul „Intransigentului“, foarte moderat. „El trebuie să păsească înainte“, zice dl Rochefort, dacă nu vrea să fie întrecut. „Formulele ridicole parlamentare, strigă el, 'și-au trăit traiul'... După părerea mea rezultatul final al alegerilor va fi pe de o parte favorabil reacționarilor, pe de alta intransigenților. Cei din urmă vor fi în mare număr, așa că parlamentul va fi împărțit în două părți egale: extremii aici, oportunistii dincolo. „Ministrii vor trebui să se apere, căci de altfel îi răsturnăm ca pe casele de cărți“. Aceste sunt frumoasele perspective pentru Franța, dacă rezultatul alegerilor într-adevăr vor fi așa de nefavorabile pentru republicanii moderați.

Evenimentele din Peninsula-Balcanică.

Cu toate că cea mai nouă scire sosită dela Constantinopol ne spune că Poarta a primit în principiu unirea Rumeliei-de-Ost cu Bulgaria, continuăm totuși cu scirile privitoare la starea de pe Peninsula-Balcanică, deoarece-ace tocmă această învoire a Turciei poate să producă o complicațiune pe întreaga Peninsulă, cu atât mai virtos că Sârbia și Grecia urmează cu înarmările și sunt hotărâte a cere extindere de teritorii „pentru susținerea echilibrului“, ceea-ce ne face a ne aștepta în toată ziua la sciri de războiu.

Scirile mai nouă particulare ale „Voinței naționale“ sunt:

Filipopol, 7 Octomvrie n. S'au lipit în acea placă de război se vestesc locuitorilor că Sultanul a recunoscut unirea celor două Bulgarii. Se zice că Sultanul a telegrafiat direct prințului Alexandru notificându-i că a admis unirea în principiu.

Sofia, 7 Octomvrie n. O mare parte din oficerii ruși au plecat la Varna și la Burgas.

Regimentul din Plevna a fost constituit împreună cu mai multe trupe de voluntari în corp de observație la frontieră.

Belgrad, 7 Octomvrie n. Mâne se termină mobilizarea deplină a armatei sârbesci; s'au alcătuit trei corpuri de armată: în Zaicar, Pirost și Vrania.

Mobilizarea s'a efectuat cu mare înțeleală și în deplină ordine. Guvernul n'a primit dela banca din Viena decât 12,000.000; restul îl va primi în cas când situația s'ar agrava; atunci Sârbia va mai contracta încă un împrumut.

Rusciac, 7 Octomvrie n. Diarele bulgăresci fac apel la dreptatea Europei.

Dela frontiera macedoneana n'a venit nici o scire îngrijitoare încă. Totul e liniștit la fruntarii.

Se zice că dl Petko Karaveloff, primul ministru al Bulgariei, s'ar fi exprimat, față cu mai mulți corespondenți de țiare engleze, că Bulgarii trebuie să fie foarte veseli că au scăpat de ofiterii ruși, cari deveniseră nesuferiți din cauza pretențiilor lor.

Animositatea între Bulgari și Ruși n'a încetat încă.

Se fac mereu subscripții și rechiziții atât în Bulgaria, cât și în Rumelia orientală.

Varna, 7 Octomvrie n. Turcia își pregătește armatele, așteptând cu mare nerăbdare răspunsul puterilor. Se crede că puterile nu sunt încă pe cale de a ajunge la o înțelegere deplină; ele par a nu fi dispuse să recunoască faptul îndeplinit pentru a nu da motive de răscălaț celorlalte provincii și pentru a împiedeca o acțiune militară a Greciei și a Sârbiei. Turcia în cas de a intra în Rumelia va lucra ca mandatară a Europei.

Circulă în același timp sgomotul că, dacă puterile la urma urmelor nu vor îngădui Turciei să restabilească *statu quo* în Peninsulă, Poarta va declara de nul tratatul din Berlin și va revindica vechile ei drepturi atât asupra Rumeliei cât și asupra Bulgariei și își va da toate silințele pentru a recuceri aceste provincii.

Englitera, Franța și Italia sunt în favoarea uniunii cu recunoșterea suzeranității Porții.

Ambasadorii așteaptă nouă instrucții dela guvernele lor.

Constantinopol, 7 Octomvrie n. Mobilizarea armatei otomane continuă cu multă activitate. Ministrul de reșel al Turciei a încheiat un contract cu compania austriacă a Lloydului pentru transportul a 40,000 soldați dela Smyrna la Salonic.

Agitația crește în Creta; cu toate acestea mai multe batalioane turcesci au părăsit această insulă îndreptându-se spre Galipol și de aci la Adrianopol.

Rusia a renunțat în mod definitiv la depunerea principelui Alexandru.

Varna, 7 Octomvrie n. Eată cum stă situația: Germania, Austria, Rusia sunt pentru restabilirea *statului quo ante*, pe când Franța, Englitera, Italia, deși nu se opun acestei restabiliri, cred că ar fi prudent să se evite o vârsare de sânge și complicațiile ce ar rezulta apoi.

Cercurile militare turcesci cer în gura mare o acțiune energică; atitudinea lor pare a fi una din nouele greutăți ale situației. Lumea musulmană e foarte agitată și guvernul e foarte mus-

trat, chiar în public, lucru care nu se întâmplă mai nainte. Turcii zic că vor mai bine să moară luptând, decât să li se impună nise condiții rușinoase.

Filipopol, 7 Octomvrie n. Se observă o mare mișcare de trupe turcesci la frontiera Rumeliei; linia turcească devine din ce în ce mai întinsă și mai impunătoare; în fiecare zi sosesc batalioane nouă, precum și regimente de cavalerie. Se crede că în momentul de față Turcii trebuie să aibă 30,000 oameni la frontieră.

În toată Bulgaria se fac mari eforturi pentru a se mai înrola voluntari și a se organiza rezistența. Milițiile sunt exercitate toată ziua.

Există oare-cari temeri că conflictul nu se va aplatiza așa de lesne, cum se credea la început.

Presa din România și evenimentele din Peninsula-Balcanică.

Deși în România se observă mai puțină mișcare față cu evenimentele din Peninsula-Balcanică, totuși aceste evenimente n'au rămas fără de nici o influență asupra opiniei publice a României ca stat, fără îndoială deaproape interesat față cu schimbările ce se produc în statele învecinate.

Extragem câteva pasagii din zărele române de preste Carpați:

„Românul“, ocupându-se cu lovitura de stat bulgară, scrie:

Am pus sub ochii cetitorilor elementele însemnatei cestiuni privitoare la asigurarea de fruntarii naturale și strategice provinciei române de preste Dunăre.

Rugăm pe toți stăruitorii să cugete și grabnic să lucreze, căci conferința e întrunită, sau în curând se va întruni, și — cum am mai zis — ocaziuni, ca aceasta, arareori se pot oferi popoarelor.

„Națiunea“ dela 22 Septemvrie v.:

„Neavând nici un alt acces la Mare și puși între două state ce numai Dunărea le desparte și cari simpatizează unul cu altul, noi am fi învinși de toate părțile de un cerc de fer, care abia ne-ar permite să răsuflăm; existența noastră chiar ar fi compromisă, căci țările cele mici, cari nu sunt prin porturi de mare în contact direct cu celele state, sunt condamnate, dacă nu aperi cu totul, dar' a vegeta pentru totdeauna.

Ca să ocolim dar' acest pericol, pe care nu-l putem înlătura închidând ochii, e de neapărată trebuință să urmărim cu cea mai mare luare aminte și pas cu pas evenimentele ce se petrec în Peninsula-Balcanică, și să luăm toate măsurile spre a ne asigura fruntarii strategice, cari se ne pună la adăpost de ori-ce surprindere din partea vecinilor nostri.

Noi nu cerem ca Sârbia și ca Grecia o întindere de teritor propriu a menține în Peninsula-Balcanică echilibrul stabilit prin tractatul dela Berlin, dar' fiindcă puterile au dat Rusiei Basa-

Foita „Tribunei.“

Aripa câmpului.

Poveste

de

Alexandru Tuduceanu.

(Urmare.)

Și s'au dus, dusus'au Doamne! tot dus pe drum înainte și eacă colea pe la ujină vede cel mai mare dintre frați un pâr nu cu pere frumoase ca alea, dar' dău! că mai mai își lăsa gura apă după ele, ba chiar cu ochii le-ai fi mâncat, nu alta! Și apoi să nu te miri, dacă au chiar pofit — să le guste frații lui Aripa Câmpului — că, dău! frumoase și erau.

„Ce-i frumos, fi lăcomos!“

— Frate! lasă-ne, să mâncăm din perele acelea! Caută, cât sunt de frumoase!?

— Că v'aduc io câte v' trebuie. Lăsați numai pe mine!

— Ei că nu ne poți aduce atâtea, câte biruim noi.

— Dară nu, v' aduc, până pe sară v' tot aduc.

— Ei, că tot nu-s așa de bune, ca și când le-am lua noi din pom.

— Că v' aduc eu cu creangă cu tot; lăsați numai pe mine! În tot locul am fost cel dintâiu, și de aici încolo să fiu tot eu!

— Ei, că nu — —

— Ba, că e — — și se duse Aripa Câmpului și lip-lip cu sabia în pâr și cădă pâr dela trupină cu pere și cu crengi cu tot, și din pâr curgea tot sânge și verin, nu alta!

— Mâncăți acum, fraților! câte v' place! — duse Aripa Câmpului.

— Nu ne mai trebuie! și frații nu se puteau uita la pâr — de scârbă.

— Vedeți ce-ați fi mâncat?!

...

Și eară se duceau frații tot o voie bună, și ajunsă la un măr cu mere nu așa frumoase, dar' mort să fi fost de jumătate și nu te-ar fi răbdut gura, să nu mânânci — un măr bătar, dacă nu mai multe.

— Caută, caută, mei frate: ce măr frumos. Lasă-ne bătar un măr să mâncăm, că murim de sete!

— V' aduc eu, dacă v' trebuie. Nu aveți decât să-mi spuneți.

— Ba, că tu nu ne poți aduce, câte-am vră noi.

— V' tot aduc până, mâne, dacă vreți.

— Ba, că mai bune îs, să le iei unul câte unul.

— Dacă v' aduc creanga, care dăceți voi și o pun la voi pe umăr și așa să mâncăți.

Lăsați numai pe mine!

— Ba, că nu — —

— Ba, că e — — și Aripa Câmpului nici acum nu își lăsa frații să lucre de capul lor ci cu o îndoitură de sabie hului mărul la pâr-

mânt și ear' curse sânge și verin, de o lună întreagă nu 'ți s'ar mai fi făcut poftă de mâncare — vedând spurcăciune, ca aceia. Luă apoi o creangă și o duse la frați.

— Mâncăți, fraților, mere!

— Ei, că nu ne mai trebuie.

— Vedeți: ce-ați fi mâncat?!

...

Și de aici se duseră mai departe și eacă, măicuța mea! o fântână frumoasă — cu o apă nu așa de bună și de rece — de ai fi beut și să fi avut înaintea ta tot buți și cântule cu vin și tot nu te-ai fi săturat nici o săptămână întreagă. Și frații lui Aripa Câmpului — să fi avut atunci cu ei tot vinul Măghieratului și — stau bun — nici nu s'ar fi uitat la el.

— Mei frate io îs de mult pe lume, da o apă așa de curată n'am mai vădut. Trebuie, că-i bună la beut. Hai, să o gustăm!

— Te înșeli, mei frate! că prea de multe ori se întâmplă, că ce-i frumos pe din afară, nu-i bun din lăuntru! Da dacă v' trebuie din apa aceasta, v' dau eu — câtă v' place.

— Caută, că ne vei mai slugări tu pe noi, când fântâna ne e dinaintea nasului.

— De ce nu?! Nu-mi cade mie greu.

— Ba, că în ce ne vei și aduce?!

— V' aduc cu pělăria, până v' veți sătura.

Lăsați numai pe mine!

— Ba, că nu — —

— Ba, că e — — și tip-tip cu sabia în fântână și tip-tip cu sabia în apă — până-ce nu

curse tot sânge și verin, de mai că se scaldau caii. —

— Beți fraților, apă!

— Beie amaru!

— Vedeți: ce ați fi beut?!

...

— Stringeți cât puteți din călcăie și nu rămâneți de mine nici cu un paș, nici în dreapta, nici în stânga nu cărniți, ci dați numai înainte, că acum e rău!

Și se luară frații mei și se duceau ușor ca vântul și greu ca pământul și nu mai mergeau ei așa și nu mai strîngeau ei așa din călcăie — de gândia — că acum piere lumea. Și când se grăbiau ei așa cu duca și strîngeau ei așa din călcăie, și când nu se suciau ei nici în dreapta, nici în stânga, ci mergeau drept înainte, — Aripa Câmpului duse către frate-seu, să se uite înapoi, dar' să nu se sparie.

Vedeți d-voastră, dragii mei! el nu se putea uita înapoi, că de s'ar fi uitat el, vai și amar era de ei — ar fi perit tustrei pe loc.

Și frate-seu, măicuța mea! ce-mi vedea?! O babă — slabă și urită, ca ciuha din holdă — fugea Doamne! așa fugea de tare, de crepa pământul în urma ei și gata-gata să-i ajungă. Și sloboția, oameni buni! din gură pară de trei stânjini și se bătea tot cu pumnii în față și nu mai tăbăria, ci fugea — fugea tot înainte.

(Va urma.)

rabia, singurul punct de unde puteam eși în Marea-neagră, este drept când acest echilibru este rupt, se obținem o rectificare de fruntarii, care se ne asigure liniștita posesiune a provinciei române dintre Bulgaria și gurile Dunării, și care este pentru noi, nu ne vom obosi a o repeta, o cestiune de viață și de moarte.

„România Liberă“, discutând aceeași cestiune, în numărul-i de Duminecă, 22 Septemvrie v. ȋdice:

„O Bulgaria mare ar pute să neliniștească atât pe Sârbi, cât și pe Greci în pretențiunile lor panserbesci și panelenice; ar pute să ne neliniștească chiar pe noi în posesiunea de preste Dunăre și deci s'ar pute ivi în viitor multe motive de neînțelegere, care ar turbura mult dorita pace, nu numai din Balcani, dar' poate chiar din Europa.

„Dacă, urmează aceeași foaiă, dorințele Bulgariei sînt legitime și nu noi vom critica aceste dorințe; dacă Grecii, Sârbii, Muntenegrenii au de afirmat dorințe tot atât de legitime la moștenirea otomană, apoi de sigur că și noi Românii avem de manifestat dorințele noastre, cari nu țin-tesc decât la asigurarea cât mai chieșăuită a proprietății naționale.“

În sfîrșit „Le Peuple roumain“ ȋdice:

„Ce admirabil privilegiu ar fi pentru noi de a reveni asupra tuturor nedreptăților tractatului dela Berlin, de a obține granițele noastre naturale în partea Dobrogei, care singure ne pot permite să păstrăm această provincie și să scăpăm pentru totdeauna de ori-ce influență exclusivă și preponderantă; dar' mai ales care ne-ar face să scăpăm ca stat și ca națiune, de această temere nesfîrșită, care a fost singurul nostru câștig drept răsplata sîngelui vîrsat la Plevna!“

Corespondență particulară

a „Tribunei“.

Ighiu, 8 Octomvrie n.

On. d-le redactor! Credeam a fi glumă. În 4 Octomvrie înșe, adecă Duminecă, la preotul gr-cat., Basiliu Andrea, s'a făcut perchișițiune, ȋs-au confisecat unele scrisori (predice) și o poesie, dacă nu m'e înșel, făcută de Bălcescu — cu ocasiunea unirei statelor române: Muntenia și Moldova — acestea prin un locotenent dela gendarmerie, Koaciu, și dl solgăbirău cercual Kőblös Miklos. — Purtarea locotenentului a fost cât s'a putut de aspră. A închis ușile și a lăsat ca bieții copii și nevasta să plîngă pe afară. — Eșind solgăbirăul Kőblös Miklos afară, a în-trebat, de ce plîng copii? Un băiat nevinovat în etate cam de 5 ani a răspuns: pentru-că dta nu mai mergi de aici, — la ceea-ce pretorul a ȋdis — mergem de loc; — copilul a replicat: Dară tata vine eară? — răspunsul nu te teme dragă, că nu merge tatăl tîu.

În 5 Oct. fû antistele sculat din somn pe la 9½ oare și dus la cancelaria solgăbirăescă, unde, cu o manieră ne mai auȋdită și cu bruscheță îndatinată, fû catechisat și dojenit ca unul, care e dușman statului, dinastiei și constituțiunii. Modul hotărît grobian, ce se observă cu ocasiunea aceasta, ne ȋdice să lăsăm toată speranța de a te pute înțelege cu oameni de felul acesta. Unde ești cultură?! Cu o adevărată furiă de tîgru, — la apărarea antistelui Florescu, — solgăbirăul din cestiune ȋși-a sigilat titlul de funcționar cu vorbele „Né böggön“, la ceea-ce dl Florescu a răspuns: „Nem vagyok marha“. — Vă puteți închipui, d-le redactor, precum și publicul cetitor, de ce fel au putut să fie celelalte. Și toate acestea din cauză, că primind o ordinațiune că „de aȋi în colo 5 oameni la olaltă nu-i ertat a discuta pe uliță“ — la ceea-ce antistele privatim a ȋdis: „Eacă așa, — și asta se va împlini!“ Judece acum cei competenți este aceasta o crimă?

Locotenentul de gendarmerie Koaciu s'a folosit de denunȋările altora fără de a avê fapte. La amenințările „Nyakig veretem vasba“ (te leg în fier până în grumaȋi și te trimet la Oșorheiu, primarul Florescu ȋi-a răspuns că doresce să se expedeze acum, — dacă e vinovat. Intimidări, încercări de împăciuire!! Fie sigură ceata ungurească că pe astfel de căi nu vor dobândi simpatia oamenilor.

Acestea s'au întemplat în prezența d-lui jude cercual Kőblös Miklos și a scriitorului seu cari ȋși au cancelaria și locuința aci la noi.

După aceste solgăbirăul funcționar de stat, ȋi ȋdise: „El takarodhatil“ (te poți căra), — o expresiune scoasă din dicționarul asiatic.

În ȋiua următoare, adecă în 6 Octomvrie n. dimineața fû citat dl Florescu din nou la raport, și apoi prin renumitul — fie de model na-ȋiunii maghiare — fû pus sub supravegherea gendarmilor, cărora li s'a ȋdis: „Esen embeirt tartsdák szem ellött; minden lépésit, mozgásait és teteit, nekem felfelelendő“.

Nici mai mult, nici mai puțin, decât ca dl Florescu să fie supravegheat mai aproape. Și pentru ce? Pentru-că dl Florescu e un om stimat și încreȋut al giurului Ighiului; pentru-că dl Florescu e un Român harnic, cu multă tragere cătră țeranul român, sau doară pentru-că dlui e un om, care în deosebite ca-suri a ferit de multe rele comuna sa, în care locuiesc și vre-o câțiva Unguri?

Închipuiescă-și dl solgăbirău și gendarmii ce efect poate produce în popor o astfel de pur-tare față de un astfel de fruntaș român, res-pectat de giurul întreg.

Și toată această procedură ungurească a fost blamată îndată a doua ȋi, când dl procuror Henter a făcut perchișițiune la preotul gr-or Ioan Maxim, când dl Florescu a fost de nou citat și dovedit ca om nevinovat.

Dar' nu nouê ne strică aceste agitațiuni din oficiu.

Scrutătorul.

Cronică.

Părechia moștenitoare de coroană va sosi mâne la Budapesta, va pleca apoi la Gurghiu, unde va sosi Duminecă.

*

„România irredentă“. „Neue Pester Journal“ scrie: Tribunalul reg. din Sibiu a trimis judecătoriei penale din Budapesta un exemplar din proclamațiunea sesisată, prin care se provoacă Românii din Ungaria și Ardeal să scuture și cu puterea armelor jugul unguresc. În concomitiva alăturată la proclamațiune, tri-bunalul din Budapesta e recercat să examineze prin experți distinși — neguțatori de hârtie și tipografi — atât proveniența hârtiei, cât și li-tereile și să le ceară opiniunea privitoare la aceasta. Tribunalul a însărcinat cu rezolvirea acestei rech-ișițiuni pe judele instructor Stefan Czarán. Acesta a citat ca experți în materie de hârtie pe ne-guțatorii Dona și Károly, ear' în materie de tipar pe directorul și conducătorul de atelier al tipografiei de stat r. ung. și ȋi-a încredințat cu formularea părerii. Experții au comunicat părerea — care deocamdată nu se publică — judeului instructor.

*

Perchișițiune domiciliară. Ni se scrie din Abrid cu datul de 7 Oct. st. n.: Aȋi s'a făcut perchișițiune domiciliară la dl George Borza, amplotat la of. silvanal de aici. Deși dl Borza a avut nefericirea a-ȋi frînge un picior — cu 2 luni în urmă — și de atunci n'a mai părăsit nici când patul, bunii nostri guvernânți ȋl-au transportat cu trăsura până la temniță.

Să se fi aflat scrisori compromițtoare la dînsul, nu se scie.

Nu se poate scrie indignațiunea oamenilor cu simțuri umane, când vîd pe un bolnav trans-portat cu trăsura în cinstita temniță, basați singur pe presupunerea că dînsul ar fi primit te miri ce copilării revoluționare.

*

Un steag românesc în muzeul din Dresda. Cîm următoarele în ȋiarul „Tutova“ din Bêrlin: „Se scie din istorie, că la anul 1683, aproape 200 de ani de atunci, Turcii cu ajuto-rul Muntenilor și al Moldovenilor, pe timpul domniei Voivoȋilor Șerban și Duca, asediînd Viena, capitala Austriei, o strîmtoresc cu desê-vîrșire. Atunci regele polon I. Sobiesky, sburînd în ajutorul asediaților, înfruntă pe Turci, cuceri un steag românesc de răsboiu și ȋl duse la Cracovia, de unde, sub August al II Electorul de Saxonia, ales de Poloni rege la anul 1697, acest steag istoric a ajuns în muzeul din Dresda, unde se află și astăȋi. Aflăm cu plăcere, că scoala rurală din comuna Răducăneni, județul Fălciu, posedă o fotografie exactă de pe acel steag. Acest odor istoric e oferit numitei scoale de reposatul Lascar Rosetti, care căpătă această fotografie dela fratele seu Dimitrie Ro-setti, care a locuit mai mult timp în Dresda. Pe steag se află efigia salvatorului lumii Isus, stînd pe scaun și ȋnînd, în mîna stîngă o carte, în dreapta căreia se cetesc cuvintele: „prindă-se blagoslovenia“, ear' în stînga ei este nelegibil; apoi cu mîna dreaptă arată spre câmpul steagului, pe care se cetesc vorbele aceste: „Vitejia dreaptă să biruească“.

*

Dl Degrea, membru la înalta curte de casațiune din București a fost ales vice-pre-

ședinte la congresul internațional de drept co-mercial din Bruxella, unde a fost trimis ca de-legat din partea guvernului României.

*

Gavril-pașa. Diarele din Galați anunță so-sirea în acel oraș a E. S. Gavril-pașa Cristovici, care a descins la hotelul Metropol și este însoțit de soția și ginerele seu.

Fostul guvernator al Rumeliei pleacă la Constantinopol.

*

Teatru maghiar. Marți s'a reprezentat „Un om rău sau căsătoria cu pedeci“, comedie în 3 acte de Iuliu Rosen înalteia publicului obiȋnuit. Actorii ȋi-au înțeles bine rorurile. Ca de regulă dl Stefan Hegyia excellat și de astădată în rolul „omului rău“. Ieri Joi s'a repre-sentat în beneficiul domnișoarei Veronica Várady novitatea „Ovreul arendator“ (Az áréndás zsidó) comediă populară în cîntece în trei acte de Angyal Ilka. Bucata ar lăsa încă foarte mult de dorit. Istoria e următoarea: Ovreul David Klum e foarte nefericit din cauză, că n'are copii. Întemplarea aduce cu sine, că într'o noapte ne fiind el acasă soția lui aude strigînd ajutor pe stradă și eșind afară dă de o femeie cu un băiat în brațe. Aducînd în casă femeia, ea moare și Sali, socia arendatorului rămîne cu copilul. Acesta era o băiată frumoasă, pe care au crescut-o și care la etatea de 17 ani se amorisase de un creștin. Amorisății nu se pot căsători din cauză, că părinții amêndoura se opun cu toată energia. Deodată tinerii se hotăresc a fugi. Pe drum li se rumpe roata dela trăsura și întrînd într'un birt, unde-i ajung și părinții, care ȋi-au urmărit s'a constatat că birtarul e tata fetei și că prin urmare fata e creștină. Atunci părinții s'au învoit cu toții la căsătoria lor și de bucurie au jucat cu toții „csárdás“. — Des aplaudat a fost dl Stefan Hegyi (David Blum) dl Eduard Rajz, (Smile) doamna Várady, (vrăjitoarea) și beneficianta domnișoara Viorica Várady, care a primit o mulțime de buchete frumoase Mult a detras din succesul reprezentații dl La-dislau Albisi (Feciorul de creștin, în care era amorisată fata arendatorului) prin voacea s'a cea răgușită și nepotrivită pentru scena din-tr'un oraș, precum e și Sibiu.

*

Măsuri excepționale polițienesci s'au luat în Ighiu, comitatul Albei-inferioare. Atra-gînd atențiunea cetitorilor nostri la corespondența din Ighiu, ce o publicăm în nrul present, dăm la acest loc și informațiunea ce ni se dă, că în acea comună, la ordinul solgăbirăesc, s'a bătut doba: că 5 (cinci) oameni ni e permis să se adune și sfătuească la un loc.

Comuna Ighiu e o comună mixtă, româ-nească și maghiară, în care înșe primarul, dl Florescu, are meritul de a impune comunei caracterul românesc, ceea-ce îl neliniștește pe dl solgăbirău, care ȋși are scaunul în acea comună. Buna înțelegere dintre cei doi preoți români din Ighiu și stima, de care se împărtășește dl Flo-rescu, ca bun prietin al cauzei națiunii sale, ȋl-a neliniștit pe dl solgăbirău.

Varietăți.

(Hypnotism.) Cetim în „l'Italie,“: Este vorba de o tinăra fata isterică venită la Nea-pol ca să consulte pe profesorii Rummo și Vi-ziosi în privința unor fenomene ale boalei ei. Eată cari sînt acele fenomene:

Convulsiunile, plîns înăbușit și nod în gît, insomnie, de mai multe luni, paralisie completă a celor două membre inferioare.

Afară de aceste fenomene, se notează mai multe părți ale corpului cari, comprimate, de-termină o durere foarte puternică și convulsiuni.

Cei doi profesori fură de părere să facă expierențe cu acțiunea curenților electrici cu a magnetismului și mai cu seamă cu aceea a hyp-notismului.

Hypnotismul a dat cele mai multe re-sultate.

Prin fixarea privirei, după 5 sau ȋcece mi-nute, bolnava cade în stare letargică, în care comprimarea muschilor determină contracțiuni foarte puternice.

Deschidînd ochii bolnavei într'o cameră lu-minoasă, se trece la fasa catalepsiei, în care se poate da corpului bolnavei toate pozițiile închi-puite. Ea le păstrează mai mult timp, nemiș-cată ca o statuă, ca un corp neînsuflețit.

Printr'o comprimare pe creșetelul capului, se determină fasa somnambulismului.

În fasa catalepsiei ca și aceea a somnam-bulismului, se pot determina sugestiunile cele mai diverse: hipnotisată într'un cuvînt, este sclava voinței medicului care a hipnotisat-o.

După îndemnurile medicului, bolnava face cu corpul și figura mișcări cari corêspund cu tot ceea-ce voesci.

Așa, de exemplu, ea vede ângeri, draci, pasări, se crede generală, bătrăna, copilă, crede că bea o beutură amară, sărată, dulce; devine paralizică de un membru și face mișcări cari ex-primă ultima senzație încercată, și, dacă e lăsată în pace, rămîne în poziția în care se afla după ultimul îndemn.

Un fenomen foarte interesant!

Ceea-ce este mai important din punctul de vedere al curarisirii bolnavei, este că prin mij-locul sugestiunii s'a făcut să dispară oare-cari simptome morbide. Astfel ȋs-a spus să se culce la 7 oare seara și să se scoale la 7 dimineața, și cu o precisiune matematică, cu toată insomnia, de care a suferit în timp de mai multe luni, tinăra fată a dormit 11 oare.

În timpul somnului hipnotic, ȋs-a spus să n'aibă convulsiuni și să nu plîngă, și aceste două simptome s'au oprit, cu toate că le avea de mult timp și o făceau să sufere groaznic.

Dacă din contră i s'ar fi spus că la oara cutare să aibă o paralisie, o convulsiune, etc., la oara fixată ea avê paralisia sau convulsiunea, care ținea un timp hotărît.

Fenomenul care resistă încă sugestiunii, este paralisia membrelor inferioare.

(O lecțiune bună). Junele principe al coroanei Italiei, Victor Emanoil, fiul regelui Um-berto, primesce în toate ȋilele înainte de ameaȋi instrucțiunea profesorilor lui în diferitele ramuri ale sciințelor. Pe measa studiilor se află un orologiu în forma celor obiȋnuite de călătorie, care servă spre a indica fiecărui profesor timpul când are să se retragă cedînd locul succesorului seu. Într'o ȋi, principele coroanei, luîndu-ȋi lecțiunea în arta militară, fi părea subiectul nici-decum interesant și, pe când dl Capuari, profe-sorul seu, însemna pe o chartă planul campaniei cu nisce mici stegulițe colorate, junele principe se folosi de ocasiune spre a împinge cu degetul seu minutarul orologului înainte. Profesorul ob-servase această manoperă, dar' nu ȋdise nimic, ci continuă lecțiunea ȋicînd: „În strategie există diferite stratageme, din cari unele sînt pe deplin onorabile, dar' altele, deși pot contribui și ele la scop de a scăpa de o pozițiune dificilă sau penibilă, de cari un general scrupulos și con-sciincios desprețuește a se servi“. Victor Ema-noil se roși și când curînd după aceasta profe-sorul era să se retragă, îl reȋnînu ȋicîndu-ȋi: „Te rog, domnule, oara lecțiunii n'a trecut încă, oro-logiul grăbesce cu douăȋeci de minute“.

(O înaintare.) Un ciasornicar nu era mulțumit cu ucenicul seu și ar fi fost bucuros să scape de dînsul, dar' fiindcă tatăl junelui îi era amic, nu voia să-l gonească. Într'o di-mineața îl chemă dar' în camera sa și ȋi ȋdise: „Veȋi, Petre, ești acum de doi ani la mine; ar trebui să mai înveți încă un an, dar' ȋi-l dăruies-te fac de acum calfă“. — Ce fericire, meștere! Cum să-ȋi mulțumesc pentru bunătatea d-tale! vei vedê că voi sci să merit acest favor. — Prea bine fêtul meu, dar' nu la mine, eu n'am de lucru acum pentru o calfă mai mult, trebue să-ȋi cauți dar' un alt meșter.

Bibliografie.

Din „Scoala Practică“ tom. IV a apărut Nr. 6 (de 4 coale), în care se publică „Planul de învățămînt pentru scoalele populare nemaghiare (în înțelesul art. de lege 38 din 1868 și 18 din 1879, edat în urma ordinațiunii ministrului reg. ung. de culte și instrucțiune publică din 29 Iunie 1879, Nr. 17.284.) Pentru neprenumeranți nu-mêrul costă 25 cr., inclusive porto. De vîndare la „redacțiunea Scoalei Practice în Năsêud, Tran-silvania“.

Posta ultimă.

Budapesta, 8 Octomvrie n. Dele-gațiunea ungară a candidat de president pe candidatul Haynald și de vice-pre-sident pe Ludovic Tisza.

Paris, 8 Octomvrie n. Consiliul de ministri s'a decis a-ȋi satorî procederea mai departe după efectuarea ballotagelor.

Director: Iean Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcnrar

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gerula**.